

PÄÄKIRJOITUS

Geoparkit keskiössä

Legorakennelmaan kohoaa korkea torni, jonka alla on levähdyspaikka. Ympäristöön on sijoitettu runsaasti palikkamäntyjä.

– Tää on Rokua Geopark, mutta mä en kyllä tiedä, miten Suomen syvin suppa rakennetaan.

Kesälomamme matkakohde, Suomen toiseksi ainoa UNESCO Global Geopark -statuksen saanut geopuisto, on todistettavasti jättänyt elämysjäljen vierailijaan.

Tänä vuonna UNESCO:n statusta on hakenut kolme suomalaista geopuistoa: Saimaa, Salpausselkä sekä Lauhanvuori-Hämeen kangas. Saimaa Geoparkin ainutlaatuisesta järvimaisemasta nousevat geologiset muodot olivat kansainvälisten arvioijien tarkkailtavina viime kesänä (s. 80), kun taas Salpausselkä Geoparkin suomalaisille tuttua mannerjäätikön kasaamaa reunamuodostumaa pääsee jokamieskin ihailemaan opastetuilla retkillä syyskuussa (s. 108). UNESCO:n yhtenä tavoitteena on kohottaa geopark-alueen ihmisten asemaa ja kestävää taloudellista kehitystä, ja status on siten myös paikalliselle yhteiskunnalle houkutteleva.

Geologia on kansainvälisen luontomatkailun nouseva trendi, viime vuosina jopa siinä määrin, että vähäinen tieto geomatkailun kestävydestä huolestuttaa turismin tutkijoita (Ólafsdóttir ja Tverijonaite 2018). Joillakin alueilla, esimerkiksi Islannissa, lähes kaikki kansainväliset lomamatkat suuntautuvat geologisiin kohteisiin.

UNESCO:n Global Geopark -verkosto on kestävä geomatkailun olennaisimpia välineitä, ja sen kohteita voi verrata kulttuureja ja ekosysteemejä suojeleviin maailmanperintö- ja biosfäärikohteisiin. Niillä on keskeinen rooli yhteisen

luonnon- ja kulttuuriperintömme nostamisessa yleiseen keskusteluun, ja siten ne voivat toimia yhteiskuntien muutoksen välineenä.

Geologinen ymmärrys on kykyä hahmottaa luonnonprosesseja kaikissa mahdollisissa aikamittakaavoissa. Tulevaisuuden osaajille geologinen ymmärrys on keskeistä, sillä esim. raaka-aineiden kestävä käyttö, ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten hallinta sekä geologisten hasardien kohtaaminen edellyttävät ajattelua pitkällä aikajänteellä.

UNESCO:n Global Geopark -verkosto toteaa: ”Yhdistämme ihmisen uudestaan planeettaamme ja sen 4 600 miljoonan vuoden historiaan, joka on muovannut kaikkia elämämme ja yhteiskuntamme osatekijöitä.”

MAIJA HEIKKILÄ
päätoimittaja

Viite:

Ólafsdóttir, R., ja Tverijonaite, E., 2018. Geotourism: A Systematic Literature Review. Geosciences 8:234.